

Els troncs des de diferents mirades agraden i espanten

Fàcilment trobem imatges del recurs, aparentment senzill, d'uns troncs posats de diferents maneres en els espais exteriors de les escoles. Sovint ens trobem que ens demanen l'homologació d'aquest element. Què vol dir homologar els troncs? La resposta és comprar-los a una empresa i que et donin un certificat? Aquesta pot ser una resposta però nosaltres pensem que hi ha altres formes de fer-ho possible. Voldríem mostrar que l'homologació es pot assegurar per altres camins, fent propostes que responguin a una acurada mirada des del coneixement i del sentit comú.

Per què hem fet l'opció de posar troncs als espais exteriors? Una resposta podria ser perquè és un material fàcil d'aconseguir, o també:

- Ha caigut un pi, el seu tronc el portem cap a l'escola...
- Ho hem vist en unes fotos al Facebook.
- Hem vist que és una proposta fàcil de portar a terme.

Aquestes respostes sovint són l'inici d'una transformació per començar a utilitzar materials naturals molt diferents a les casetes de plàstic i els parterres de cautxú. Un canvi que pot portar problemes si no es fa d'una forma acceptada per tota la comunitat educativa. Potser posar troncs, una actuació aparentment inofensiva, si no respon a un projecte compartit, no és la millor manera d'iniciar un canvi profund sobre com entenem el fora i la importància de generar un espai de salut i benestar per als infants. Fer propostes col·lectives amb la implicació de tota la comunitat, provoca diàleg i s'interactua des del coneixement dels infants, dels espais, de l'entorn, fent possibles propostes significatives per a tots. Voler fer espais més naturals és un sentiment i un valor educatiu.

Què representa l'opció d'utilitzar aquest material natural?

Un tronc té vida, és matèria orgànica... Cal conèixer el seu origen, perquè el volem i on el volem posar. Per quina funció pensem que podrà ser utilitzat... Un tronc pot ser més o menys pesant, pot necessitar temps per assecat-se o per treure la resina, es pot deteriorar més o menys ràpidament segons el tipus de fusta. Per ser utilitzat potser caldrà polir-lo, eliminar estelles i les parts cantelludes, transformar-lo...

Pensar en aquest material forma part d'una opció global que ens permet anar desenvolupant zones amb propostes naturals. Els troncs poden ser útils per crear espais tranquils o de moviment, per retenir terres, per protegir plantes, per fer cabanes, per delimitar camins, sorrells, per fer estructures de joc, de construccions... Un tronc pot ser un banc, pot ser un taulell, pot ser un punt d'equilibri... Uns troncs poden ser l'escenari de molts jocs. Cada proposta provocarà ser utilitzada pel joc creatiu dels infants.

Caldrà conèixer el subsòl on s'haurà de instal·lar el joc o proposta... Tenir en compte l'alçada que es generi per si cal un paviment natural amortidor (sorra, "ull de perdiu", escorça). El diàmetre que haurem de pensar per a cada utilitat... Entre altres, seran circumstàncies a tenir en compte per crear situacions segures i ben plantejades.

En el plantejament d'accions en els espais exteriors, els troncs són una opció més de materials que ens ajuden a elaborar propostes naturals, creatives, diversificades des del coneixement i del saber fer. Uns espais en els que s'ha previst tots els detalls per donar resposta a les diferents necessitats de les persones que hi conviuen: edats, interessos, mobilitat, visibilitat, etc.

Com dèiem anteriorment, una acurada mirada des del coneixement i del sentit comú, tenint en compte les pautes, els criteris i les normatives elaborades per diferents institucions i administracions, ha de fer possible que la comunitat educativa, en un procés de corresponsabilització i a través dels acords presos en el Consell Escolar certifiquin la seguretat de totes les actuacions a l'espai exterior.